

PORTA LINGUA – 2015

**A XXI. századi szakmai, szaknyelvi kommunikáció
kihívásai: tanári és tanulói kompetenciák**

**cikkek, tanulmányok
a hazai szaknyelvoktatásról
és -kutatásról**

BUDAPEST
2015

Szerkesztő:
Dr. Bocz Zsuzsanna

Lektorok:
Dr. Fischer Márta
Dr. Kurtán Zsuzsa
Dr. Sturcz Zoltán
Dr. Troy B. Wiwczarowski

Technikai munkatárs:
Kovács Gabriella
Kreuz Daniella

ISSN 1785-2420

Kiadja:
Szaknyelvoktatók és -Kutatók Országos Egyesülete

Budapest
2015

Seidl-Pécs Olívia–Pálinkás Magdolna
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
Idegen Nyelvi Központ

Lépést tud-e tartani a műszaki szaklexikográfia a technikai fejlődéssel?

Magyarországon a műszaki szaklexikográfiával való tudományos igényű foglalkozás az 1600-as évekig nyúlik vissza, s napjainkban ezt a rendkívül szerteágazó területet a művek sokasága és a technikai fejlődés következtében folyamatosan bővülő témakínálat gazdagsága jellemzi. Az 1990-es évektől kezdve mindinkább jellemző, hogy egy-egy területen egyre szűkebb felhasználói kör tart igényt a minőségi szempontok alapján szerkesztett nyomtatott szakszótárakra, illetve, hogy ezek a szótárak néhány évtized múltán teljes átdolgozásra szorulnak. Ugyanakkor a speciális szaknyelvi tartalmak esetében is megfigyelhető az információs társadalom technikai eszközkészletét felhasználó, a folyamatos frissítéseket lehetővé tevő és a könnyebb hozzáférést és kereshetőséget kínáló alkalmazások terjedése. Mivel a szakszótárak kiadóinak az egyes szakmákon belüli további szakosodás mellett a technikai fejlődésre jellemző akcelerációval és a folyamatosan módosuló felhasználói igényekkel is lépést kell tartaniuk, az utóbbi évtizedekben előtérbe kerültek az online felhasználású, egy-egy szűkebb szakterület szakszókincsének feldolgozására összpontosító megoldások. Cikkünk a történeti áttekintést követően bemutatja annak a kérdőíves felmérésnek az eredményét, amelyet hivatásos szakfordítók és egyetemi hallgatók körében végeztünk a szakszövegek fordításához használt segédesszövegekről.

Kulcsszavak: elektronikus szótár, kérdőíves felmérés, papíralapú szótár, szakfordítás, szakfordítók, szaklexikográfia, szaknyelv, szakszókincs, szakszótár, terminológia

A magyarországi szaklexikográfia története

A magyar vonatkozású szaklexikográfia első nagyobb, idegen nyelvű összegző áttekintésének tekinthető az MTA Szótári Munkabizottsága által gondozott és az Akadémiai Kiadónál 2014-ben megjelent *Lexikográfiai füzetek* című periodikum 7. kötete. A *Hungarian Lexicography III. LSP Lexicography* című tanulmánykötet műszaki szaklexikográfiával foglalkozó fejezete (*Mono-, Bi- and Multilingual Technological Dictionaries in*

Hungary) szerzőpárosunk saját kutatásai alapján ismerteti részletesen a hazai műszaki szakszótárírás történetét egészen napjainkig, illetve bemutatja a területre jellemző szótárírás hagyományait és a legjellemzőbb szótártípusokat (vö. Seidl-Pécs – Pálincás, 2014). A következőkben e kutatásunk eredményeinek rövid magyar nyelvű összefoglalását kívánjuk a szélesebb szakmai közönség számára közreadni. A jelen történeti áttekintés során a *szakszó* vagy *szakkifejezés* terminusok szinonimájaként használjuk az adott korszak szaknyelvi szóhasználatában e terminusok helyett előforduló *mesterszó* és *műszó* kifejezéseket, amelyek a mai szóhasználatból már kikoptak.

A műszaki szakszótárírás kezdetei Magyarországon

Szakszókincs-gyűjtésről már az 1600-as évektől kezdve beszélhetünk Magyarországon (Apáczai, 1653-1655), míg a XVIII. század végétől – a magyar nyelvújító mozgalomnak köszönhetően – fogalmazódik meg az a célkitűzés, amely a tudomány nyelvének megújítását szorgalmazza. „Ennek eredménye a születő sokféle szakszótár, korabeli szóval a műszótárak megalkotása.” (Fóris, 2004: 45) A Magyar Tudományos Akadémia felhívását követve 1832 és 1835 között megkezdődött a különböző mesterségek magyar mesterszavainak gyűjtése. A hazai szaknyelvi környezetben használatos műszókincs gyűjtése és rendszerezése mellett megjelent a lehetséges és létező magyar célnyelvi ekvivalensek felkutatására és elterjesztésére irányuló törekvés is. Ez utóbbi elsősorban azokra a szakmákra volt jellemző, amelyek az Osztrák-Magyar Monarchiára jellemző kereskedelmi és gazdasági kapcsolatoknak köszönhetően elsősorban német ajkú szakemberek közvetítésével honosodtak meg hazánkban. Ilyen területek voltak például a bányászat, a nyomdászat, a vasútépítés vagy a hajózás.

A nyomtatott szakszótárak megjelenése Magyarországon

A Magyar Tudományos Akadémia kéziratárában maradt fenn Szilády Károly 1840-ből származó kézírata a *Könyvsajtói műszótár, a tárgyak rövid magyarozatával együtt* címmel (Szilády, 1982),

amely nyomtatásban csak 1982-ben jelent meg először. A neves kecskeméti nyomdász az 1830-as években gyűjtötte össze a szótár szóanyagát, majd 1840-ben összeállította az első könyvnyomtatással foglalkozó magyar munkát, amelyet 1855-ig folyamatosan javított, bővített. Mivel Szilády munkája a szerző életében nem, csak egy évszázaddal később, 1982-ben jelent meg nyomtatásban, a maga idejében újdonságnak számított a Pusztai Ferenc által szerkesztett és az 1902-ben kiadott *Nyomdászati mesterszók* című munka (Pusztai, 1902). Ennek első kötete magyar-német szakszószedet, a második kötet négy nyelvű német-magyar-francia-angol szótár.

A nyomdászat mellett a bányászat területét jellemezte az 1800-as évek közepétől kezdve az újabb és újabb szakszótárak megjelenése. A magyar bányász szaknyelv kialakulását nagymértékben hátráltatta, hogy a Selmecbányai Bányászati Akadémián az előadások 1868-ig kötelezően német nyelven folytak. Az intézmény Magyar Olvasó Társulatának hallgatói tettek elsőként kísérletet egy rendszerezett német-magyar bányászati szakszótár létrehozására. A "*Bányászati Szófüzér*" (Pettkó, 1845) összeállítását Pettkó János professzor vezette. Szabó József – a *Szófüzért* kidolgozó választmány tagja – 1848-ban adta ki *Bányaműszótárának* német-magyar részét (Szabó, 1848). Péch Antal 1879-es *Magyar és német bányászati szótárának* előszava már említést tesz a szakszótárirás máig legnehezebb kihívásainak egyikéről, miszerint „egy műszótár átaljában soha sem lehet tökéletes, mert az idő és tudomány haladása, s új viszonyok keletkezése folyvást bővítik és módosítják a meglevő műszók tárházát” (Péch, 1879: II). E szellemiség jegyében az első kiadást már 1891-ben követi a szerző által bővített és javított második kiadás (Péch, 1891).

A szakirányok szétválása

Az első, igazán jelentős, több mesterség szakszókincsét összegző mű Frecskay János 1912-ben kiadott *Mesterségek Szótára* (Frecskay, 1912) volt. A Magyar Tudományos Akadémia nyelvtudományi bizottsága buzdította az ipartestületek tagjait 1883-ban a szakszókincs összegyűjtésre, mivel ekkor még számos szakma képviselője vélte úgy, hogy az adott mesterséghez tartozó

szerszámok, eszközök, munkálatok eredendően német elnevezései mind szintiszta magyar szavak. A szakszótár összeállítóinak célkitűzései között szerepelt a szakszókincshasználattal terén tapasztalt nyelvi bizonytalanságok kiküszöbölése és az idegen eredetű műszavakkal szemben egyfajta egységes magyar terminológia bevezetésének és elterjesztésének igénye. A XIX. századi Magyarországra jellemző 50 legfontosabb iparág leírását és szakszókincsét tartalmazó magyar-német és német-magyar szakszótárba felvett mesterségek leírása és szakszókincse különálló füzetek formájában jelent meg, ami elősegítette az adott iparágon belüli használat elterjedését.

Gyorsuló technikai fejlődés

Az iparosodó Magyarországon a XIX. és XX. század fordulóján a szótárírás számára igen fontos területté vált a közlekedés, ezen belül eleinte a vasút és a hajózás, majd az 1900-as évek derekától a repülés is. A folyamatosan gyorsuló technikai fejlődés következtében gomba módra szaporodtak az új műszavak és műkifejezések, sokszor egymástól függetlenül több műszó terjedt el ugyanannak a fogalomnak a megjelölésére. A terminológiai egységesítést célozta az 1950-es évek végétől az 1990-es évekig folyamatosan bővülő *Műszaki Értelmező Szótár* sorozat, amelyben évente 1-2 újabb kötet jelent meg a műszaki tudományok különböző ágaiban.

A műszaki szakszótárak kategorizálása a hordozó alapján

A XIX. században és a XX. század első felében a műszaki szaklexikográfiai művek egy-, két-, vagy többnyelvű nyomtatott szótárak voltak, amelyek a bennük feldolgozott szakszóállomány méretétől függően kisebb füzetekben vagy több kötetes munkák formájában jelentek meg. A folyamatos technikai fejlődés következtében egymás után születő újabb és újabb szakkifejezések gyorsuló ütemben növekvő száma, illetve a szakszókincsgyűjtés időigényessége miatt már a kiadásuk pillanatában részben elavult műszaki szakszótárak számára új perspektívát nyitott a számítógépes

technológián alapuló szótárírás. Az új adathordozók (floppy, CD, CD-Rom) megjelenése lehetővé tette nagyobb szóállományok tárolását, illetve több, nyelvészeti szempontból releváns információ feltüntetését. Az új keresőmotorok a nyelvek közötti keresés irányának megváltoztatását és a keresési feltételek bővítését (pl. keresés többszavas kifejezésekre) tették lehetővé. A közösségi interaktivitásra épülő szolgáltatások (Web 2.0) hatására a műszaki szaklexikográfia területén is megjelent a tartalmegosztás igénye, azaz az egyes szakterületeket érintő szakszókincs elérhetővé tétele mások számára. Ezek az elektronikus adathordozón vagy online felhasználói felületen elérhető szótárprogramok rugalmas felhasználó felületet, bővíthető szóállományt kínálnak.

A kutatás

A műszaki szakszókincs napjainkban tapasztalható folyamatos bővülése és a szóanyag egyre inkább témaspecifikus szótárakba rendezésének igénye kapcsán merülhet fel az a cikk címében is megfogalmazott kérdés, hogy lépést tud-e tartani a műszaki szaklexikográfia a technikai fejlődéssel, és hogy a rendelkezésre álló szakszótárak kielégítik-e a fordítók igényeit. A kérdés megválaszolása érdekében online kérdőíves felmérést végeztünk 2014. november 10. és 23. között, 135 fő bevonásával. A felmérés célja volt továbbá annak feltárása, hogy a hivatásos fordítók, illetve a műszaki fordítással foglalkozó egyetemi hallgatók milyen típusú eszközöket használnak a műszaki szakszövegek fordításához.

Mintavétel

A kutatás résztvevői véletlen, rétegezett kiválasztás alapján vettek részt a kutatásban. Az összesen 135 fő válaszadót három nagyobb csoportba soroltuk. Közülük az első csoportba a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Idegen Nyelvi Központban angol műszaki szaknyelvet tanuló egyetemi hallgatók, a második csoportba a BME Tolmács- és Fordítóképző Központ és az Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK Fordító- és Tolmácsképző Tanszék fordítás szakos hallgatói kerültek (összesen 97 egyetemi hallgató). A

válaszadók harmadik csoportját az idegen nyelvi és fordítói kompetenciáikat hivatásszerűen használó hivatásos fordítók (38 szakfordító) alkották. A kérdőívet papíralapon töltöttük ki az egyetemi hallgatókkal és online formában tettük közzé a szakfordítókat tömörítő Facebook csoportokban (pl.: Minden, ami fordítás és tolmácsolás).

A kutatás módszere

A kérdőív összeállítását megelőzően informális tájékozódó beszélgetések keretében mértük fel a BME műszaki (építőmérnöki, építészmérnöki, gépészmérnöki, közlekedés- és járműmérnöki, villamosmérnöki és informatikai) karain tanuló hallgatók szótározási szokásait, majd a válaszok kiértékelése után véglegesítettük a kérdőív kérdéseit. Azt a hipotézist állítottuk fel, hogy (1) a műszaki szakszövegek fordítása esetén az online elérhető segédeszközök használatának aránya lényegesen nagyobb a nyomtatott szótárakénál, mivel a műszaki szakszövegek fordítása esetén a szakmaspecifikus glosszáriumok, terminológiai adatbázisok használata kerül előtérbe, továbbá feltételeztük, hogy (2) a műszaki szakszövegek fordítói nem elégedettek a rendelkezésre álló online és nyomtatott segédeszközökkel.

A kérdőív kitöltői a következő 7 kérdésre válaszoltak:

1. egyszeres választás rögzítette a válaszadó foglalkozását
egyetemi hallgató / szakfordító
2. nyitott kérdés vizsgálta a kitöltők fordítási nyelvpárait
Milyen nyelvpárok között fordít a leggyakrabban?
3. többszörös választási lehetőséget kínáló kérdés pontosította a válaszadók egynyelvű vagy kétnyelvű segédeszköz- preferenciáját
csak egynyelvű eszközök
többnyire egynyelvű eszközök
egy- és kétnyelvű eszközök közel azonos arányban
többnyire kétnyelvű eszközök
csak kétnyelvű eszközök
4. többszörös választást tartalmazó kérdés kérdezett rá a segédeszközök típusára is

papíralapú általános szótár
online, cd-n, mobilon elérhető általános szótár
papíralapú szakszótár
ingyenes online szakszótár
megvásárolható szakszótár
megvásárolható online szakszótár
szakszótár cd változata
mások által létrehozott glosszárium, adatbázis
saját adatbázis
egyéb

5. nyitott, de nem kötelezően kitöltendő kérdés kérte a válaszadóktól az általuk használt eszközök pontos megnevezését

Nevezzen meg néhány eszközt, amit használ.

6. egy 1-től 5-ig terjedő értékelőskála mérte a kitöltők elégedettségét a rendelkezésükre álló eszközökkel kapcsolatban

Elégedett a rendelkezésre álló eszközökkel?

7. nyitott, de nem kötelezően kitöltendő kérdés vizsgálta az esetleges elégedetlenség okait

Ha nem az 5-t jelölte, mivel nem elégedett?

Eredmények

A kutatásban szereplők 14 forrás-, illetve célnyelvet jelöltek meg, amelyek a magyar mellett az angol, az arab, a bolgár, a cseh, a francia, a japán, a kínai, a koreai, a német, az olasz, az orosz, a spanyol, a svéd és a szlovák voltak. A válaszadók így nemcsak a gyakori nyelvpárokat, hanem a kis és ritkább nyelveket is képviselték.

Egynyelvű vs. kétnyelvű szótár

Az egyetemi hallgatók és szakfordítók szótárhasználatára jellemző markáns különbség rámutatott arra, hogy a hallgatók szívesebben használnak kétnyelvű eszközöket (36% vs. 21%), míg a szakfordítók 2/3-a (66%) az egynyelvű és kétnyelvű eszközöket egyenlő mértékben használja. Ez utóbbi arány a hallgatóknál csak 42%.

1. táblázat. Egynyelvű vs. kétnyelvű szótárak használata

Eszközhasználat	Szakfordítók	Egyetemi hallgatók
csak egynyelvű eszközt használ	3%	4%
többnyire egynyelvű eszközt használ	10%	18%
többnyire kétnyelvű eszközt használ	21%	36%
egy- és kétnyelvű eszközt közel azonos arányban használ	66%	42%

E tendenciák háttérében valószínűsíthetően a hallgatók gyengébb idegen nyelvi és fordítói kompetenciája állhat. Vélhetően a hivatásos fordítók esetében lényegesen fejlettebb a fordítások során nélkülözhetetlen technológiai kompetencia is, ami magában foglalja az online elérhető egynyelvű szakszószedetek szélesebb spektrumának ismeretét és használatát.

Papíralapú vs. elektronikus szótár

A segédeszközök típusát tekintve a kérdőívet kitöltők a 8 előre megadott szempont közül (ld. a kutatás módszere) többet is bejelölhettek. Az eszközhasználatot tekintve a válaszokat három nagyobb kategóriába sorolva (csak papíralapú szótárakat használók / csak elektronikus eszközöket használók / papír és elektronikus eszközöket közel azonos arányban használók) megfigyelhető az a tendencia, hogy sem a szakfordítókra, sem az egyetemi hallgatókra nem jellemző a csak papíralapú szótárak használata (3%, 1%) és mindkét csoportban a többség (52%, 62%) a fordítás során a papíralapú és az elektronikus eszközöket közel azonos arányban veszi igénybe. A hagyományos, papíralapú segédeszközök ilyen nagy arányú használata várakozásainkkal ellentétes, még akkor is, ha a megkérdezett szakfordítók 45%-a és az egyetemi hallgatók 37%-a kizárólag csak elektronikus eszközöket használ.

2. táblázat. Papíralapú vs. elektronikus szótárak használata

Eszközök típusa	Szakfordítók	Egyetemi hallgatók
csak papíralapú eszközt használ	3%	1%
csak elektronikus eszközöket használ	45%	37%
papíralapú és elektronikus eszközöket közel azonos arányban használ	52%	62%

Szakszótár vs. általános szótár

Mivel a kutatás középpontjában a szakszöveg fordítása állt, nem meglepő eredmény, hogy a megkérdezettek közül szinte mindenki használ valamilyen szakszótárat. A szakszótárat használók aránya a szakfordítók esetében 100%-os, míg a hallgatók esetében 99,5%-os, mivel közülük 7 fő csak online / CD-n / vagy mobil eszközön elérhető általános szótárakat használ.

Elégedettség

A válaszadók elégedetlensége a rendelkezésére álló eszközökkel szemben különböző okokra vezethető vissza, melyek:

- a felkínált célnyelvi ekvivalensek minősége (pl.: *„az online szótárak sokszor nem megfelelően fordítják a több szavas kifejezéseket”*)
- a szóállomány hiányosságai (pl.: *„mindig akad olyan kifejezés, amiről sehol semmi információ nem található”/ „A papíralapú szótár elavult, sok minden nincs benne. Az online szótárak jobban lépést tartanak a technikai fejlődéssel.”*)
- a *„példamondatok hiánya”*
- az elektronikus eszközök rugalmatlansága / fejletlensége (pl.: *„a GIB program csak egy szótárt tud egy időben kezelni”*).

A válaszadók megemlítették továbbá, hogy kevésnek találják az ingyenes alkalmazások, szakszószedetek számát, sőt ritkább nyelvpárok (bolgár-magyar) esetén maguk a (szak)szótárak is hiányoznak.

Összegzés

A kérdőíves kutatás megerősítette azt a hipotézisünket, hogy a műszaki szakszövegek fordítása esetén a digitális segédeszközök használatának aránya nagyobb a nyomtatott szótárakénál, mivel az összes megkérdezettnek 57%-a használ közel azonos arányban papíralapú és digitális eszközöket, 41%-uk csak digitális eszközöket használ, míg csupán 2%-uk használ kizárólag papíralapú szótárakat. A felmérés megerősítette továbbá azt a hipotézist is, hogy a műszaki szakszövegek fordítóinak elégedetlensége a rendelkezésre álló segédeszközökkel szemben nagymértékben annak tudható be, hogy a műszaki szakszótárak szóállományának gazdagsága és napra kész volta nem képes követni a területre jellemző szakszókincs gyarapodás mértékét, az újabb és újabb szakszavak megjelenését.

Hivatkozások

- Apáczai Csere, J. (1653-1655): *Magyar Enciklopédia. Az az minden igaz és hasznos bölcsességnek szép rendbe foglalása és magyar nyelven világra bocsátása Apáczai Csere János által.* Utrecht
- Fóris, Á. (2004): A mesterségek szótárai. Magyar-olasz egybevetés. In: Tóth, Sz.–Földes, Cs.–Fóris, Á. (2004): *Lexikológiai és lexikográfiai látkép. Problémák, paradigmák, perspektívák. Fasciculi Linguistici Series Lexicographica 3.* Szeged: Generalia. 44-49.
- Frecskay, J. (1912): *Mesterségek Szótára. I. Ötven iparág leírása II. Ezen iparágak egyesített magyar-német és német-magyar szótára.* Budapest: Hornyánszky Viktor császári és királyi udvari könyvnyomdája
- Péché, A. (1879): *Magyar és német bányászati szótár. Bergmännisches Wörterbuch in ungarischer und deutscher Sprache. I. Magyar-német rész. Ungarischti-dentscher Theil. 2. Német magyar rész. Deutsch-ungarischer Theil.* Selmecz: Joerges nyomda
- Péché, A. (1891): *Magyar és német bányászati szótár. Bergmännisches Wörterbuch in ungarischer und deutscher Sprache. I. Magyar-német rész. Ungarischti-dentscher Theil. 2. Német magyar rész. Deutsch-ungarischer Theil. 2. bőv. kiad.* Selmecz: Joerges nyomda
- Pettkó, J. (szerk.) (1845): *Bányászati Szófüzér.* Selmecz: Kézirat
- Pusztai, F. (szerk.) (1902): *Nyomdászati mesterszók. I. Magyar-német. II. Német-magyar-francia-angol.* Budapest: Pallas Részvénytársaság Nyomdája.

- Seidl-Péché, O.–Pálkás, M. (2014): Mono-, Bi- and Multilingual Technological Dictionaries in Hungary. In: Muráth, J. (szerk.) (2014): *Hungarian Lexicography III. LSP Lexicography*. Budapest: Akadémiai Kiadó. 343-380. (Lexikográfiai füzetek 7)
- Szabó, J. (1848): *Bányaműszótár. Német-magyar rész*. Buda
- Szilády, K. (1982): *Könyvsajtói műszótár, a tárgyak rövid magyarázatával együtt*. Lapkiadó Vállalat: Budapest

Melléklet

A műszaki szakszókincs fordításához használt segédeszközök – kérdőív

A műszaki szakszókincs fordításához használt segédeszközök

Szeretnénk a segítségét kérni a műszaki szakszókincs fordítását vizsgáló kutatásunkhoz. A kérdőív kitöltése 1-2 percet vesz igénybe. Nincsenek jó vagy rossz válaszok - minket a személyes tapasztalata, véleménye érdekel. Kérjük válaszoljon őszintén, mert ez a biztosítéka kutatásunk sikerének. Segítségét nagyon köszönjük!

*Kötelező

A kitöltő foglalkozása *

- egyetemi hallgató
 szakfordító

Milyen nyelvpárok között fordít a leggyakrabban? *

A műszaki szakszókincs fordításához többnyire egynyelvű vagy kétnyelvű eszközöket használ? *

- csak egynyelvű eszközöket
 többnyire egynyelvű eszközöket
 egynyelvű és kétnyelvű eszközöket közel azonos arányban
 többnyire kétnyelvű eszközöket
 csak kétnyelvű eszközöket

Milyen típusú eszközöket használ a műszaki szakszókincs fordításához? *

több lehetőséget is bejelölhet egyszerre

- papír alapú általános szótár
 online / CD-n / mobilon elérhető általános szótár
 papír alapú szakszótár
 ingyenes online szakszótár
 megvásárolható online szakszótár
 szakszótár CD változata
 mások által létrehozott glosszárium, adatbázis
 saját adatbázis

Egyéb:

Nevezzen meg néhány eszközt, amit használ.

megköszönjük, ha megadja az Ön által leggyakrabban használt eszközök nevét, linkjét.

Elégedett a rendelkezésre álló eszközökkel?*

Az 5-ös jelzi a nagyon elégedett állapotot.

1 2 3 4 5

Ha nem az 5-t jelölte, mivel nem elégedett?

Google Űrlapokon soha ne adjon meg jelszavakat.

Üzemeltető:

Ezt a tartalmat nem a Google hozta létre, és nem is hagyta azt jóvá.

[Visszaélés jelentése](#) [Felhasználási feltételek](#) [Egyéb feltételek](#)